

Vinnararnir av Ársins Virki 2000–2007

Eik Banki (2007):

Áræði at ganga nýggjar leiðir

EIK BANKI

Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurin.fo

Í grundgevingunum fyri at veita Eik Banka heiðurin sum Ársins Virki, segði dómsnevndin, at felagið hevur víst framfýsni og áræði at fara út um kenda, gamla virkisøki, og fyrítøkan hevur tryggjað hesa gongd við at lagt stóran dent á leiðslumenning og útbúgving av starvsfólki.

- Fáar føroyskar fyrítøkur koma undir heitið “born global”, skilt á tann hátt, at tær fata allan heimin sum sítt virkisøki. Síggja vit burtur frá okkara fiskauðflutnings-fyrítøkum, liggur marknaðurin hjá føroyskum fyrítøkum at kalla burtur av í Føroyum. Vanar og mangan avmarkandi lógir og reglur gera sítt til, at vit halda okkum innan eingjargarðarnar. Vit minka um seglini, tá byrurin heima ikki er tann besti og klára so dánt at fylgja við, tá tíðirnar aftur gerast góðar her heima. Fleiri av okkara stóru, gomlu fyrítøkum eiga av tí sama styrki og íbornar møguleikar, sum ikki verða troystir nóg væl, eitt nú á størri marknaði. Tað er váðaleysari at halda seg til tað gamla, kenda, men avkast og avbjóðingar verða hareftir.

Um Eik Banka segði dómsnevndin, at nútímansgjørðar kappingarreglur og vaksandi altjóðagerðin skapa fyrítreytir fyri broytingum uttan tó at fremja tær. Tað tykist neyðugt við ungari, væl útbúnari leiðslu og starvsfólki. Men tá kann alt henda. Knappliga tykist alt gjørligt, ið fyrr var óhugsandi. Vit síggja gamlar fyrítøkur skifta ham og fáa arnarflog, ið ber tær langt út í onnur lond at gera nyttu og fáa innløg. Undangongan fær aðrar fyrítøkur at fylgja eftir; summar við at skifta eigara og leiðslu, og aðrar bert við at yngri, alheimshugsandi krefstir taka við.

- Eik Banki hevur verið skjótt vaksandi í fleiri ár, og figgjarligu úrslitini hava verið framúr góð. Fyrítøkan verður roknað sum eitt avbjóðandi arbeiðspláss og er sera attraktivt fyri arbeiðstakarar.

Dómsnevndin var ikki í iva um at velja Eik Banka til Ársins Virki 2007.

Thor (2006):

Breyt upp úr nýggjum

THOR

Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurin.fo

Í grundgevingunum fyri at veita reiðarinum Thor í Hósvík heiðurin sum Ársins Virki, vísti dómsnevndin á, at fiskivinnan er okkara høvuðsvinna. Hon er beinið hjá okkum at standa á. Men livandi tilfeingið, sum fiskivinnan hvílir á, er skiftandi og við hvørt svikaligt. Vit hava gjørt ymiskar royndir at fáa onnur bein at standa á, eitt nú við farmaskipavinnu og alivinnu.

- Vónir eru um annað tilfeingi undir Føroyum enn fisk, og fólk eru spent um úrslit av royndarboringum.

Skal ein møgulig komandi oljuvinna fáa vinnuligan týðning fyri land og fólk, er ein fyrítreyt, at vit vinnuliga búgva okkum til at taka aktivan kappingarfóran lut í vinnuni.

Dómsnevndin fegnast um, at fleiri føroyskar fyrítøkur og samtøk eru virkin á oljumótum í Evropa og víðari úti í heimi.

- Tað hevur gingist teimum so mikið væl í kappingini, at tey á jøvnum føti við dugandi útlenskar kappingarneytar kunnu bjóða seg fram í tí oljuvinnu, sum stundar til her heima.

Dómsnevndin var tí samd um at velja eitt av hesum virkjum, sum við seiggi,

støðugari góðskumenning og virkni mótvegis keyparunum hevur ment seg á altjóða marknaðinum fyri tær tænaður, sum tað hevur lagt seg eftir at veita.

- Thor hevur støðugt hevur brotið upp úr nýggjum. Felagið hevur lagt seg eftir ótraditionellum fiskasløgum og fiskileiðum við góðum úrsliti, og hevur um somu tíð við hegni fjøltáttað sítt virksemin til eisini at fevna um tænaður innan oljuleiting, har tað veitir hjálparskipatænaður til frálándavinnuna í 50 londum kring allan knøttin.

Dómsnevndin vísir á, at menningin er farin fram, meðan oljuprisurin var

lágur, og oljufeløgini aftur seg við at leita eftir olju á óvissum oljumótum. Menning er eisini farin fram, meðan dollarvirðið hevur verið óvanliga lágt.

- Hesar umstøður hava ikki hildið Thor aftur í at leggja sær eina við at lúka øll krøv til góðsku, umhvørvi og trygd, sum nútímans vinna krevur. Hetta hevur givið útslit, og í dag ræður virkið yvir 22 skipum, av hesum 15 innan oljuvinnu. Nærum 450 fólk starvast hjá fyrítøkuni. Felagið hevur eisini gjørt sáttmála um at smíða supportskip í Føroyum, sigur Dómsnevndin.

Faroe Marine Products (2005):

Nýggj framleiðsla og marknaðir

FMP

Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurin.fo

Dómsnevndin vísti á, at undanfarin ár hevur valið av Ársins Virki náttúrliga staðið millum virki, sum gjøgnum fleiri ár hava prógvað sítt virði í mun til tað metingargrundarlag, sum nevndin brúkar.

- Men við tí opinleika og gjøgnumskygni, sum nú er tókt og alment, eru møguleikarnir fyri vali av Ársins Virki vorðnir víðari, enn teir hava verið. Eins og undanfarin ár, hevur aftur í ár verið trupult at valt í millum tey virki, sum kunnu koma upp á tal.

Í 2005 gjørdi nevndin tí av at heiðra eitt nýtt virki, sum framum onnur hevur lagt seg eftir at ganga nýggjarleiðir-í framleiðslu, vøruvali og útflutningi.

- Hetta hevur eydnast FMP (Faroe Marine Products) við góðum figgjarligum úrslitum. Í javnbýttum samstarvi við útlenskar

fyrítøkur við kunnleika um marknað og tøkni, hevur Høvdavirkið troyst litið brúktar partar av tí tilfeingi, sum er tókt í Føroyum.

Dómsnevndin sigur, at Høvdavirkið eisini er tæna-

astufyrítøku hjá fiskavirkjum, sum bjóðar eina heildarloysn fyri høvd og ryggir, sum hon turkar og selir á nigerianska marknaðinum, har serliga turkaðu høvdini eru ein delikatessa.

- Høvdavirkið gagnnýtir hita, sum annars hevði farið upp í royk, og virkið hevur gjørt stórar iløgur í arbeiðssparandi tøkni og digitala stýring av góðskuni. Stýriskipanir og fleiri av maskinunum eru mentar til Høvdavirkið, og onkur er enn eindømi í heiminum.

Dómsnevndin segði, at Høvdavirkið støðugt roynir at finna nýggjar framleiðslur og marknaðir fyri at kunna bjóða føroyskum og útlenskum virkjum innan fiskivinnu og alivinnu tænaður at virka nýggjar og kendar vørur til sermarknaðir.

- Talan er sostatt um týðandi undangongu innan føroyska fiskavirking, segði dómsnevndin, sum soleiðis ikki var í iva um Ársins Virki í 2005.